1859. N°. 36.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 25 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 24 Maart.

De reeks van Volksvoorlezingen, die alhier van wege het departement der maatschappij tot Nut van 't Algemeen gedurende de wintermaanden om de 14 dagen werden gehouden, is Dingsdag avond ll. gesloten. Door een drietal leden van de rederijkerskamer *Vondel* werden op dien avond onderscheidene dichtstukken voorgedragen, op eene wijze die hen de goedkeuring van al de aanwezigen in ruime mate deed wegdragen. Deze voordragten werden aangenaam afgewisseld door het gezang der kinderen van de Volkszangschool van het departement.

— De wis- en natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen zal op Zaturdag aanst. te Amsterdam eene gewone vergadering houden.

— Volgens nadere opgave zijn nog, wegens de beantwoording der prijsvragen door de Utrechtsche hoogeschool uitgeschreven, toegewezen: eene gouden medaille aan den heer G. Wicherlink, jur. cand. te Utrecht; eene zilveren medaille aan den heer A. Ballot, student aan het seminarie der doopsgezinden te Amsterdam (deze heer had even als de heer F. L. Rutgers aanspraak op de gouden medaille, maar bij het lot is die aan den laatstgenoemden ten deel gevallen), en eene zilveren medaille aan den heer W. R. Poolman, student aan het seminarie der evang. luherschen te Amsterdam. In het geheel zullen er 5 gouden en 3 zilveren medailles en 3 getuigschriften worden uitgereikt.

— Blijkens circulaire van den staatsraad commissaris des konings in de provincie Zuidholland, bedroeg het totaal der wettige bevolking op ult. December 1858 622,[illegible]2 zielen; het totaal der feitelijke bevolking 627,684 z. In Leyden was het cijfer der wettige bevolking 36330 zielen; in Delft 18985 z.; in Dordrecht 22716 z.; in 's Gravenhage 79513 z.; in Rotterdam 104724 z.; en in Schiedam 15240 z.

— De algemeene vergadering van het Nederl. onderwijzers-genootschap zal op 20 en 21 Julij aanst. te Nijmegen worden gehouden.

— Naar men verneemt heeft de vergunning aan de heeren Sloet en Reuchlin verleend voor den aanleg van een noorder-spoorweg, met goedvinden dezer heeren, belangrijke wijzigingen ondergaan, en zal deze nieuwe vergunning eerstdaags weder bij de kamer worden ingediend.

— Omtrent het nieuw gewas voor den oogst van 1859, in de provincie Zuidholland, wordt gemeld, dat het koolzaad uitmuntend schoon te velde staat, en dat ook de rogge en wintertarwe de gunstigste vooruitzigten geven op eenen gezegenden oogst.

— Uit Dordrecht wordt gemeld dat jhr. Jantzon van Erffrenten van Babylonienbroek aan de diaconie der Nederd. herv. gemeente aldaar de aanzienlijke som van ƒ 8000 heeft ter hand gesteld, om die onder hare armen te verdeelen.

— Het berigt uit Werkendam omtrent het verdrinken van 7 personen, die te Brakel aan boord eener stoomboot werden gebragt, is nader gebleken onwaar te zijn. Men schijnt het er dezer dagen op te hebben toegelegd, om ten opzigte van de veerbooten allerlei onheilen te verzinnen.

— Men verneemt dat het verzoek om gratie, aan Z. M. den koning door S. A. Hirsch ingediend, die, gelijk men weet, door de arrond. regtbank te Amsterdam, wegens den bekenden aanslag op den heer Schwartz is veroordeeld, is gewezen van de hand.

— Bij vonnis van het hoog militair geregtshof te Utrecht is de vroeger tot de straffe des doods veroordeelde officier van gezondheid A. H. Dettingmeyer vrijgesproken en van alle regtsvervolging ontslagen; tevens is zijne onmiddellijke invrijheidstelling bevolen.

— In Friesland heerscht er onder de paarden eene besmettelijke keelziekte, die men toeschrijft aan het gebruik van het verhittende voedsel, dat men genoodzaakt is die dieren, bij gebrek aan hooi, toe te dienen. Ook de koeijen worden met zaden in plaats van hooi gevoed, waardoor zij minder melk geven. Gedep. staten hebben de afmaking der zieke paarden aangeraden, ten einde de verdere verspreiding voor te komen.

— In het wets-ontwerp ter regeling van de zaken der maatschappij van weldadigheid komen o. a. de volgende bepalingen voor:

De staat verleent aan de maatschappij van weldadigheid eene som van ƒ 3,650,000, ten einde de maatschappij van weldadigheid in staat te stellen, daarmede al hare tegenwoordige schuldeischers (de staat daaronder niet begrepen) te voldoen.

De staat ontheft de onroerende goederen der maatschappij van weldadigheid van de hypotheek, die daarop ten behoeve van den staat drukt.

Tot toelichting dezer bepalingen wordt het volgende aangevoerd:

Voor het belangrijk geldelijk offer, door den staat te brengen, verkrijgt hij in vrijen en onbezwaarden eigendom:

a. de onroerende goederen te Ommerschans en te Veenhuizen, die in 1844 zijn geschat op eene waarde van ƒ 1,152,874.74;

b. de onroerende goederen, bedoeld in art. 12 der nevensgaande overeenkomst, bij de maatschappij van weldadigheid in boekwaarde gesteld op ƒ 38,480.00;

c. het meubelair, de kleeding- en liggingstukken, de werktuigen en gereedschappen te Ommerschans en te Veenhuizen voorhanden, die kunnen worden geschat op eene waarde van *plus minus* ƒ 450,000.00, te zamen ƒ 1,641,354.74; wijders:

d. den te Ommerschans en te Veenhuizen voorhanden veestapel, de levensmiddelen, brandstoffen, geneesmiddelen, grondstoffen en al wat, behalve het onder lit. *c* vermelde, verder tot de roerende goederen behoort. De waarde daarvan wisselt echter dagelijks te zeer af, om haar hier onder een bepaald cijfer te brengen;

e. de op het tijdstip van ingang der scheiding voorhanden reeds geheel of ten deele vervaardigde koffijzakken en de dan bestaande vorderingen wegens dan reeds afgeleverde koffijzakken; en

f. de gelden op hetzelfde tijdstip voorhanden bij de plaatselijke directien te Ommerschans en te Veenhuizen, en de helft der gelden, die dan bij den kassier te Amsterdam en bij de algemeene directie te Frederiksoord voorhanden zullen zijn.

— Onlangs is door de regering aan de staten-generaal het verslag aangeboden omtrent den staat der hooge-, middelbare en lagere scholen over 1857/1858. Uit dit verslag laten wij hier eenige bijzonderheden volgen.

I. *Hoogescholen.* Na eene uitvoerige opgave van de onderwerpen door de hoogleeraren aan de onderscheidene hoogescholen in hunne collegies behandeld, worden in 't algemeen de volgende mededeelingen gedaan. Met betrekking tot de vlijt en de vorderingen van de studenten der drie hoogescholen had men over het algemeen redenen van tevredenheid. Ook het gedrag gaf geene aanleiding tot klagten; curatoren van de Utrechtsche hoogeschool drukken echter den wensch uit, dat eene eenvoudiger levenswijze door de studenten gevolgd moge worden; die stellig op hunne studien gunstig zoude werken. Zij voegen er nogtans bij, dat het gemakkelijker is het kwaad aan te wijzen dan middelen om het te verbeteren. Reglementaire of wettelijke bepalingen zouden niet baten; eene verstandige leiding zal waarschijnlijk veel nut kunnen doen. Vooral zouden de ouders hierop krachtigen invloed kunnen uitoefenen. Velen schijnen er echter eene eer in te stellen, hunne zoons op eene kostbare wijze aan de hoogeschool te doen leven, waardoor dezen haar meer als eene plaats van uitspanning beschouwen, dan als eene gelegenheid om kundigheden voor het leven te verzamelen.

Het getal der studenten aan de drie hoogescholen bedroeg den 31sten December 1857 slechts 1327, tegen 1441 in 1856 en 1430 in 1855. De vermindering heeft de Leydsche hoogeschool nagenoeg niet getroffen, daar het getal der aldaar ingeschrevenen in 1857 slechts 6 minder bedroeg dan in 1856. Evenwel mag niet onopgemerkt blijven, dat het getal van hen die zich te Leyden bevonden met 17 verminderd is, terwijl er 11 meer waren ingeschreven, die elders studeerden. Het aantal studenten in de godgeleerdheid en in de regten bleef nagenoeg onveranderd; dat der studenten in de geneeskunde was met 12, in de wis- en natuurkunde met 4 verminderd. Daarentegen waren er 5 meer, die in de letteren studeerden.

Te Utrecht waren 90 studenten minder ingeschreven dan in het vorig jaar, waarvan 37 aldaar studerenden en 53, die elders hunne studien volbragten en te Utrecht waren ingeschreven. De vermindering is het sterkst bij de studenten in de godgeleerdheid, welke dit jaar 65 minder in getal waren dan in het vorig jaar; het getal der te Utrecht in die faculteit studerenden was met 33 verminderd, dat der aldaar ingeschreven en doch elders studerenden met 32. Bij de beoordeeling dezer daadzaak mag evenwel niet uit het oog verloren worden, dat het aantal studenten in de godgeleerdheid aan deze hoogeschool in de laatste jaren bijzonder groot is geweest, en dat het thans, in weerwil van de aanzienlijke vermindering gedurende het laatste jaar, nog grooter is dan in 1851, toen het getal der aldaar studerenden 171 bedroeg. In de volgende jaren bedroeg het 207, 201, 234, 229, 227 en thans weder 194; het getal der elders studerenden doch te Utrecht ingeschrevenen bedroeg in 1851 slechts 12, en in de volgende jaren 15, 22, 30, 26, 43, terwijl het nu weder tot 11 is gedaald. De jaren 1854, 1855 en 1856 kunnen dus eer als in eenen buitengewonen toestand verkeerende beschouwd worden, dan het jaar waarover dit verslag loopt. Uit eene vergelijking met de andere hoogescholen blijkt bovendien, dat het getal studenten in de godgeleerdheid te Utrecht nog het aanzienlijkste is, en dat, terwijl aldaar ruim 41 ten honderd der ingeschrevenen tot de theologische

faculteit behooren, hun getal te Leyden slechts 31 en te Groningen 29 ten honderd van de ingeschrevenen bedraagt. Het getal studenten in de regten te Utrecht heeft alleen eene merkbare vermindering ondergaan voor zooverre de elders studerenden betreft; het getal medici is met 10 verminderd. Daarentegen is het getal van hen, die in de wis- en natuurkunde of in de letteren studeerden, eenigzins toegenomen.

Aan de hoogeschool te Groningen is het geheele aantal met 18 verminderd. Hier trof de vermindering hoofdzakelijk de theologische faculteit, bij welke het getal studenten van 78 tot 63 daalde. De verandering bij de andere faculteiten was niet noemenswaardig.

Eene vergelijking van het geheele aantal studenten aan de drie hoogescholen met dat in vorige jaren doet zien, dat het thans, hoewel minder dan in 1852 en de daarop volgende, het cijfer van 1851 toch nog met ruim 100 overtreft. Van de 114 studenten, die er in dit jaar minder waren dan in het vorige, komen er 85 voor de faculteit der godgeleerdheid, 21 voor die der regtsgeleerdheid, 14 voor die der geneeskunde, 1 voor die der wis- en natuurkunde, terwijl er 7 meer in de letteren studeerden.

Wat het examen aangaat, afgenomen krachtens het kon. besluit van 4 Aug. 1853, hiertoe hebben zich 129 jongelieden aangeboden, waarvan 24 zijn afgewezen. Terwijl er te Leyden slechts 9 van de 65 werden afgewezen, bedroeg dit getal voor Utrecht 10 van de 45, te Groningen 5 van de 19. Het komt der regering niet onwaarschijnlijk voor, dat de mindere gestrengheid, waarmede dat examen te Leyden schijnt te zijn afgenomen, als eene der oorzaken is te beschouwen, waarom het getal ingeschrevenen aan die hoogeschool niet zoo aanzienlijk is verminderd als aan de beide andere. Van een oordeel omtrent de werking van genoemd besluit meent de regering zich te kunnen onthouden. Bij het ontwerp van wet op het middelbaar onderwijs zullen omtrent de gewigtige aangelegenheid van de toelating tot de hoogeschool voorstellen worden gedaan; daarbij zal dan tevens mededeeling geschieden van het omtrent de werking van het besluit geuite gevoelen door de senaten en collegiën van curatoren der drie hoogescholen. (*Wordt vervolgd*).

's GRAVENHAGE, 24 Maart.

Z. M. heeft benoemd tot lid van den raad van bestuur der kon. akademie van beeldende kunsten te Amsterdam den heer C. Rochussen, kunstschilder aldaar.

— Tot ontvangers der directe belastingen enz. zijn benoemd: te Zuilen, de heer W. H. D. Broers, thans te Voorthuizen, en te Havelte, de heer H. J. W. Oosting, thans te Ezinge.

— Z. M. de koning heeft gisteren morgen de commissie uit den gemeenteraad van Amsterdam, aan wier hoofd zich de heer burgemeester van de hoofdstad bevindt, in een bijzonder gehoor ontvangen. Men weet, dat de taak dezer commissie was, de belangen der gemeente Amsterdam bij de doorgraving van Noordholland op zijn smalst mondeling te ondersteunen. De commissie heeft daarna eene langdurige conferentie met den minister van binnenl. zaken gehad.

— Morgen middag wordt door Z. K. H. den prins van Oranje een groot diner aangeboden aan al de heeren hoofdofficieren en de kapiteins-adjudanten van het garnizoen dezer residentie.

— Aan het ministerie van binnenl. zaken heeft thans de jaarlijksche vergadering van de provinciale inspecteurs van het lager onderwijs plaats. De werkzaamheden dier vergadering zullen, naar men verneemt, eenige dagen duren.

— De afdeelingen van de tweede kamer hebben zich gisteren en heden bezig gehouden met het onderzoek der wets-ontwerpen betreffende de geneeskunde. Over het algemeen moeten de ontwerpen, wat de hoofdbeginselen aangaat (eenheid van stand en eenheid van wetenschap) gunstig in de afdeelingen zijn ontvangen; zoodat men het denkbeeld beaamde dat, waar men ook zijne studiën mogt hebben gedaan, men zich overal kon nederzetten en alle vakken beoefenen, mits men de noodige blijken van bekwaamheid gaf. Intusschen waren er vele leden die groot bezwaar vonden in sommige bepalingen, waardoor, naar zij meenen, de vrijheid der ingezetenen tot den aankoop van middelen, daar en waar zij verkozen, wierd belemmerd, evenzeer als de vrijheid, om zich die middelen aan te schaffen, welke zij raadzaam of nuttig oordeelden. Daartegen werd echter aangemerkt dat de bedoelde bepalingen het eenig middel waren om aan de kwakzalverij voor goed een einde te maken, en om voor te komen dat er verkeerde of verkeerd werkende middelen worden aangewend. Die oplossing nam echter niet weg, dat velen er bezwaar in bleven zien, dat de apothekers geene andere middelen mogten gereed maken dan die voorgeschreven of geviseerd waren door geneesheeren, hier te lande tot de uitoefening der geneeskunde toegelaten. Daardoor zou, naar het oordeel van die leden, een monopolie voor de geneesheeren worden gevestigd, dat zij niet konden goedkeuren. Wat de droogisten aangaat, was het denkbeeld van velen, hen wel te erkennen en toe te laten, maar hen te beletten geneesmiddelen zamen te stellen of toe te bereiden en hen dus geheel tot hunne oorspronkelijke bestemming van handelaren terug te brengen.

— Een twaalftal droogisten alhier heeft zich bij adres tot de tweede kamer gewend, waarin zij te kennen geven, dat zij in het gewijzigd ontwerp van wet, regelende de uitoefening der artsenijbereidkunst en het verkoopen van geneesmiddelen, op nieuw een vergrijp zien aan hunne eigendommen gepleegd. Zij verzoeken de kamer: of het voortdurend bestaan van den stand van droogist in de wet te doen opnemen, gelijk die voorkomt in de wet van 1818, of, zorg te dragen, dat de opheffing niet geschiede dan op dezelfde wijze waarop den slavenhouder zijne, met goddelijke en menschelijke geboden strijdige, bezittingen zullen worden ontnomen. Als hunne innige overtuiging geven de adressanten nog te kennen, dat de droogist evenzeer op de bescherming der kamer aanspraak heeft als de planter in onze West-Indische koloniën, wiens slaven men wettig onteigent in het belang der menschheid, terwijl men de vrouwen en kinderen der droogisten, in het belang van een medeburger (den apotheker), onwettig wenscht prijs te geven aan armoede en gebrek.

— De kamer van koophandel en fabrieken alhier heeft zich bij adres tot de tweede kamer gewend, waarbij zij er op aandringt dat de Rijnspoorwegmaatschappij genoodzaakt worde tot getrouwe naleving en uitvoering der haar verleende vergunning of anders, als een eerste vereischte, in het plan der aan te leggen lijnen op te nemen regtstreeksche verbinding van 's Gravenhage met den Rijnspoorweg.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Donderdag 24 Maart.

In deze zitting is behandeld het wets-ontwerp op den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken. Al de artikelen zijn aangenomen, behalve art. 1. De heer de Poorter droeg op dit art. een amendement voor, waarover ten slotte de stemmen staakten, 33 voor en 33 tegen. Morgen herstemming over dit amendement en verdere afdoening der wet. Daarna behandeling der wet op het regt van successie.

De wet tot wijziging van het tarief van sommige accijnsen, waarover in de zitting van Zaturdag jl. de stemmen (29 voor en 29 tegen) hebben gestaakt, is heden, nadat voor- en tegenstanders nogmaals aan de algemeene beraadslagingen deel genomen hadden, met 34 tegen 32 stemmen aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

Aan de ambtenaren in Vlaanderen, die onder het departement van financiën staan, is gelast al de voor het publiek belangrijke stukken zoowel in het Vlaamsch als in het Fransch bekend te maken.

— Op de Maas nabij Luik zijn dezer dagen 3 jongelingen op eene zeer treurige wijze om het leven gekomen. Zij deden in eene sloep een togtje op het water, en waren tegen het vallen van den avond op de hoogte der zoogenaamde Zes huizen gekomen, toen zij de stoomboot van Seraing zagen aankomen. Om die boot te ontgaan voeren zij naar den kant, maar juist naar dien kant, waar langs de stoomboot gewoonlijk vaart. Daar zij zagen dat eene botsing onvermijdelijk was, hieven zij een luid geschreeuw aan, dat door de werking der machine niet werd gehoord, en eenige oogenblikken later was reeds de sloep in de golven verdwenen. Aan boord der stoomboot waren geene reddingsmiddelen voorhanden dan alleen touwen, die men de ongelukkigen toewierp. Een had nog het geluk een touw te vatten, maar moest het, bij het ophalen aan boord, daar zijne krachten uitgeput waren, weder los laten. Allen vonden hunnen dood in de rivier. Den volgenden morgen zijn de lijken uit het water gehaald. Het waren drie kweekelingen van de Luiksche Hoogeschool, waarvan twee te Jemappes en een te Seraing te huis behooren.

— Te Gent is in den ouderdom van 68 jaren overleden de kunstschilder Jozef Geernaert, leeraar aan de akademie aldaar en ridder der Leopoldsorde.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Maart.

In het lagerhuis is door den heer Disraeli voorgesteld om tot de tweede lezing van het wets-ontwerp tot hervorming van het kiesstelsel over te gaan, en tegelijker tijd werd door den heer Russell zijne motie ingediend, waarbij meer vrijgevigheid in de uitbreiding van het stemregt wordt verlangd, dan de regering gemeend heeft te kunnen toestaan. De heer Russell heeft in eene uitgebreide redevoering zijne motie toegelicht en verdedigd. Na hem hebben onderscheidene sprekers het ontwerp of verdedigd of bestreden, o. a. heeft de heer Horsman, van de vrijzinnige partij, daaraan zijne goedkeuring geschonken, terwijl een behoudsman, de heer Newdegate, het bestreed.

Heden hebben zich o. a. nog sir Lytton Bulwer voor en de hh. Sidney Herbert en Wilson tegen het ontwerp verklaard.

— De *Times* heeft zich dezer dagen, bij de aankondiging van het houden van een Europeesch congres over het Italiaansche vraagstuk, o. a. in de volgende voor keizer Napoleon niet zeer vleijende bewoordingen uitgelaten. Na drie maanden van angst kan Europa thans weer vrij ademhalen. Het is te hopen dat keizer Napoleon zal trachten uit de valsche stelling te geraken, welke hij heeft aangenomen. Het is vreemd dat een man, die zoo lang in het staatkundig leven werkzaam is geweest, die gedurende een aantal jaren de zeden der volken en de kracht der regeringen heeft gade geslagen, tot misslagen vervalt, die zijnen roem van oordeel en behoedzaamheid verduisteren. Het bezit van eene volstrekte magt, de vleijerij van al te gehoorzame ministers en de onderworpenheid van zwakke en onwaardige staatsmannen in het buitenland hebben den keizer geleid tot de meening, dat geene megendheid in staat was zijne bedreigingen te weêrstaan, wanneer zij door krachtsontwikkeling werden ondersteund. Als wij een blik achter ons slaan en daardoor het tegenwoordige zoeken op te helderen, dan zien wij dat door hem het besluit was genomen om een goeden slag in Europa te slaan, die aan zijne dynastie eenen erfelijken roem zou leveren...... Een oorlog in Italië was volgens het gevoelen des keizers eene gemakkelijke zaak, want hij had te doen met een staat zonder geld of kracht, wiens financiën altijd in de war zijn; 50,000 Oostenrijkers zouden spoedig uit Lombardije dringen, door een Fransch leger te doen oprukken, ondersteund door de Piemontezen en door een opstand die overal zou uitbarsten. Niemand zou zich daartegen verzetten en bijaldien Engeland zich tusschen beide willen komen; dan zou deze tegenover de geduchte zee- en landmagt van Frankrijk wel terugtrekken. Maar de zaken hebben eene andere wending genomen..... Wij wenschen dat de keizer niet doof zal blijven voor den raad der voorzigtigheid. Hij heeft moeten zien dat de tijd van de heerschappij der wapenen in Europa is voorbijgegaan. Dezelfde les die aan keizer Nicolaas gegeven is, ten koste van zijnen roem en van zijn leven, wordt thans aan zijn navolger in Frankrijk gegeven. Hij kan die nog tot eenen veel geringeren prijs verkrijgen. Wij wenschen dat het voor hem in het vervolg een punt van overweging mag uitmaken en dat het voorbeeld en rigtsnoer voor zijne opvolgers mag zijn. Gelukkig dat

Fransche volk den oorlog niet verlangt, zoodat de keizer, door naar wijzen raad te luisteren, slechts een gering aantal lieden zal te leur stellen, bij wie hij door zijne handelingen verwachtingen had doen ontstaan, die niet bevredigd kunnen worden.

Na dit gezegd te hebben betoogt genoemd blad verder dat de rust en welvaart van Europa niet op vaste grondslagen zullen gevestigd zijn, zoolang niet de buitengewone wapeningen in Frankrijk en elders hebben opgehouden, en de legers tot de gewone sterkte zijn teruggebragt.

— De *Times* meent te weten dat als plaats van zamenkomst voor het te houden congres voorgesteld zijn Genève en Aken. De keuze van de eerstgenoemde plaats leverde moeijelijkheden op, zoodat waarschijnlijk Aken daartoe zal bestemd worden.

— De Napelsche ballingen hebben, naar men zegt, verzocht om, bij hunne aankomst alhier, zonder uiterlijk eerbetoon te worden ontvangen. Men heeft zich echter daardoor niet laten terughouden om een 15-tal hunner aan het spoorweg-station alhier met veel luister te ontvangen. Muziekcorpsen voerden nationale liederen uit en de kreten der menigte waren oorverdoovend.

— Volgens opgave van den *Times* zijn er tusschen 1 Junij 1857 en 1 Junij 1858 in het hospitaal te Liverpool meer dan 150 schepelingen van buitenlandsche handelsvaartuigen opgenomen en verpleegd, welke aan boord door de over hen gestelde personen zoo erg mishandeld waren dat zij buitengewone verpleging behoefden. Die lijders behoorden meerendeels tot de Noord-Amerikaansche handelsvloot, waarvoor juist Liverpool de groote haven is. Onder de boven bedoelde 150 gevallen zijn er omstreeks 130, waarin de schuldige door geene straf is getroffen, hoewel het feit duidelijk en uitgemaakt was. Het blijkt dus dat het hoog tijd is dat de zeevarende volken onderling bepalingen vaststellen, ten einde zulke misdrijven niet langer strafeloos worden gepleegd.

— In de haven van Liverpool is het Hollandsche vaartuig *Equator* met de geheele lading, ter waarde van 60,000 £, verbrand. Men veronderstelt dat de brand in de lading ontstaan is. Een Engelsch matroos is door het vallen van een mast gedood.

— Berigten uit Melbourne melden dat er in de streken der goudgraverijen een zware storm heeft gewoed, waardoor eenige arbeiders zijn omgekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Maart.

De aankondiging van de toetreding van Frankrijk tot het houden van een congres heeft niet gestrekt om alhier de gemoederen gerust te stellen; de beurs heeft dientengevolge geene rijzing ondergaan, omdat men, daar het voorstel van Rusland is uitgegaan, er grond in meent te vinden voor een Russisch-Fransch verbond.

Omtrent de toetreding der overige mogendheden is weinig met zekerheid te zeggen. Volgens geruchten zou Oostenrijk alleen nog maar zijne toestemming moeten geven. Sardinië ziet zich met leede oogen van het congres uitgesloten. Omtrent de plaats, waar het congres zal gehouden worden, is natuurlijk nog niets bepaald. Genève, Aken en Brussel worden genoemd, alsmede 's Gravenhage. Een kamerheer van den koning der Nederlanden, die hier ter stede is aangekomen, zou reeds omtrent de keuze der laatstgenoemde plaats in onderhandeling zijn getreden.

— Op den verjaardag van den kroonprins hebben de keizer en de keizerin eene som van 100 fr. geschonken aan ieder kind, dat op dien dag geboren is en in behoeftige omstandigheden verkeert.

— De monster-concerten der liedertafels in het nijverheidspaleis zijn zeer goed geslaagd. De keizer heeft aan den directeur der concerten, den heer Delaporte, zijne bijzondere tevredenheid betuigd. Echter meent men dat het getal zangers, dat 6000 zou bedragen, op verre na zoo groot niet was.

— In Notre Dame is Zondag ll. door pater Felix eene predicatie gehouden, waarin hij heeft beweerd dat een land, waar geene staatsgodsdienst heerscht, niet anders dan in een spoedig verval kan geraken, wat betreft de openbare en persoonlijke zedelijkheid. Van verschillende zijden heeft hij natuurlijk reeds veel tegenspraak ondervonden.

— De bankier Mirès heeft dezer dagen een bal gegeven, hetwelk door 4000 personen werd bijgewoond. Ongemeen was de pracht en luister bij die gelegenheid ten toon gespreid, en naar men zegt, zouden de onkosten van dit feest omstreeks 100,000 fr. hebben bedragen.

— In den nacht van den 15den dezer is te Lubersac (Corrèze) een gedeelte van een huis afgeslagen op het dak eener nabijgelegen hut, die bewoond werd door eene vrouw en hare 10-jarige dochter. Zij werden onder het puin, dat meer dan een el hoog was, begraven. Toen later het puin door de zorg der politie was weggeruimd, vond men slechts twee lijken. Van de personen, die den slag hadden gehoord en terstond naar de plaats des onheils waren gegaan, had niemand eene hand uitgestoken om tot redding der ongelukkigen werkzaam te zijn, naar men beweert, ten gevolge van het vreemde denkbeeld, dat de politie dit euvel zou opnemen.

— Naar men uit Madrid meldt, moet er te Grenada een verschrikkelijke brand gewoed hebben, waarbij ook verscheidene menschen waren omgekomen. Nadere bijzonderheden waren nog niet bekend.

— Brieven uit Tanger melden dat de geschillen tusschen Spanje en Marokko, in plaats van bijgelegd te zijn, eene grootere uitgebreidheid hebben verkregen. De bescherming, door Spaansche consuls aan eenige Israëliten verleend, had daartoe aanleiding gegeven.

ITALIË.

Uit Turyn wordt aan de *Köln. Zeit.* geschreven dat graaf Cavour op de vraag der Engelsche regering, wat in Midden-Italië behoort gedaan te worden, om aan de bestaande moeijelijkheden een einde te maken, een vertoog tot graaf Malmesbury heeft gerigt, dat niet openbaar is gemaakt. Volgens de meening van graaf Cavour is de vrede in Italië, en bij gevolg in Europa, niet te behouden, zoolang Lombardije onder de heerschappij van Oostenrijk blijft. Daar echter de Europesche mogendheden de bestaande tractaten niet willen schenden, zoo is al hetgeen ten dien aanzien gedaan wordt, slechts een middel om de rust voor eenigen tijd te bewaren. Om het dus ten minste daarheen te leiden, is eene doortastende hervorming in den Pauselijken staat noodig, zoo als door Frankrijk, Engeland en Sardinië op het Parijsche congres ontwikkeld is; verder moeten de Oostenrijkers zich uit de Romagna en andere deelen van Italië terugtrekken, waar zij, in strijd met de tractaten, bezetting hebben; de vestingwerken te Piacenza moeten vernield en in Parma, Modena en in alle kleine staten van Italië constitutionele hervormingen ingevoerd worden.

— Het Sardinische grondgebied is door eene Oostenrijksche patrouille geschonden. Graaf Cavour heeft daartegen reeds een protest ingeleverd.

— Te Florence is een staatkundig manifest verschenen, door de invloedrijkste leden der vrijzinnige partij onderteekend, waarin de staatkunde van Sardinië ten hoogste wordt geprezen. De politie, die kennis scheen te dragen van het drukken van dit stuk, heeft ter drukkerij van den heer Barbera de exemplaren in beslag genomen en de vormen vernietigd. Maar de uitgevers hebben elders middel weten te vinden om hun werk op nieuw te beginnen.

— Te Pavia is de heer Ripomonti, redacteur van een dagblad, door de hand van een sluipmoordenaar omgebragt.

— De berigten omtrent den toestand van den koning van Napels zijn van een zeer verontrustenden aard.

PRUISSEN.

BERLIJN, 22 Maart.

Men is hier druk bezig met het reorganiseren der artillerie. De batterijen 6 ponders vallen weg; in de plaats daarvan komen deels houwitsers, deels batterijen 12 ponders. Een regiment artillerie, hetwelk vroeger bestond uit eene batterij houwitsers, drie batterijen 12 ponders en vier batterijen 6 ponders, zal in het vervolg de sterkte hebben van drie batterijen houwitsers en zes batterijen 12 ponders. De rijdende artillerie zal voorloopig geene reorganisatie ondergaan.

— Volgens het verslag der regering te Köslin, over de beide laatst verloopen maanden, heerscht thans in de oostelijke streken van het district sterke zucht tot landverhuizing naar Rusland. Naar men zegt, zouden in Volhynië tot geringen prijs landerijen aan landverhuizers worden afgestaan, en die gronden het eigendom der keizerin-moeder zijn. Men had het voornemen, onder den naam Friedrichsdorf, aldaar eene kolonie van Pruissische landverhuizers te vestigen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 22 Maart.

Het voorstel van Rusland tot het houden van een congres der groote mogendheden is eerst gisteren officieel ter kennis van graaf Buol gebragt. De beursprijzen hebben hier eene rijzing ondergaan.

— De aartshertog Johan is, met eene buitengewone zending belast, naar Berlijn vertrokken. Waarschijnlijk is deze zending het gevolg van de moeijelijkheden, die gerezen zijn omtrent de houding van Pruissen in de tegenwoordige omstandigheden, als lid van den Duitschen bond en als zelfstandige mogendheid.

INGEZONDEN.

In de *Leydsche Courant* van 23 Maart vindt men een stuk geplaatst over de duurte van het brood. Dergelijke stukken en brieven zijn vroeger, bij de Commissie tot regeling der broodzetting, meer ontvangen, doch nimmer beantwoord: 1°. omdat zij ongeteekend zijn. — wil iemand met open vizier eene neringdoende klasse bestrijden, en als eerlijk man zijn naam teekenen, dan eerst kan eene beantwoording te pas komen, maar de commissie acht het beneden zich, om een woord te wisselen met menschen die op anderen een blaam trachten te werpen, zonder er voor uit te durven komen wie zij zijn; 2°. omdat, om de beweerde duurte van het brood te wederleggen, eene uitvoerige becijfering zou worden vereischt, die geen bescheiden mensch van eenig neringdoende zal vergen. Wie toch doet aan het publiek rekening van zijne zaken? en hiertoe zal dan ook de commissie zich nimmer laten brengen; niet omdat zij van haar vak eenig geheim maakt, maar omdat zij aan onbetamelijke eischen noch kan noch wil toegeven. Men zoude van de bakkers rekening vorderen, terwijl men andere neringdoenden, die dikwijls onvergelijkelijk meer verdienen, ongestoord hun weg laat gaan. Is dat welligt omdat de bakker de grootste slaaf is en zijn brood moet verdienen met gansche nachten te werken, terwijl een ander zijne rust en zijn gemak neemt? Indien de schrijver van bovengenoemd artikel bekend was met den allerongelukkigsten financiëlen toestand van het meerendeel der bakkers, dan zou hij zich overtuigd houden, dat zij waarlijk zooveel niet verdienen als hij in zijne becijfering wil doen voorkomen, en in plaats van het publiek tegen hen op te ruijen, hun het loon gunnen voor den onophoudelijken arbeid, waarmede zij het publiek dag en nacht ten dienste staan.

Ter teregtwijzing van het publiek dient nog het volgende. De schrijver van genoemd artikel stelt den prijs der tarwe op ƒ 8.00, den 14den Maart 1859, maar vergeet dat ter zelfder tijd de Poolsche tarwe ƒ 11,20 en de Hooglandsche ƒ 10.00 goldt; nu zal elk weldenkende toch begrijpen, dat de broodprijs niet kan gesteld worden naar den prijs van ƒ 8.00, maar dat men de prijzen moet dooreen slaan, en dat die dan circa ƒ 10.00 zullen bedragen. Overigens wien de thans bestaande zettingsprijs te duur mogt zijn, die kan veel goedkooper te regt, aangezien de concurrentie te dezer stede zoo buitensporig groot is, dat men het brood bijna zoo goedkoop kan bekomen als men maar verkiest, en dus niemand behoeft bevreesd te zijn, dat de bakkers ten koste van het publiek rijk zullen worden.

Namens de Commissie tot regeling der broodzetting,

D. H. REIVELLO.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat het suppletoir Kohier van de plaatselijke directe belasting voor het jaar 1858, door Gedeputeerde Staten, bij besluit van den 16den dezer maand, is goedgekeurd en op heden aan den Gemeente-Ontvanger ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
LEYDEN, 24 Maart 1859. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, — Gezien de Circulaire van den Staatsraad Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland van den 10den Maart 1859, A. nº. 2076, 2de afd. (*Prov. blad* nº. 33), doen te weten: dat het Zijne Majesteit heeft behaagd, bij besluit van den 12den Februarij jl. nº. 76, het Departement van Oorlog te magtigen, om de miliciens der ligting van 1858, die bij de verschillende korpsen van het leger *in reserve* zijn gesteld, tegen den 1sten *April aanstaande* in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden, en wel die, welke tot het wapen der *Kavallerie* en de regementen *Veld-* en *Rijdende artillerie* behooren, in het algemeen voor den tijd van *één jaar*, en die welke bij het wapen der *Infanterie*, de drie regementen *Vesting-artillerie*, het korps *Pontonniers* en het bataillon *Mineurs en Sappeurs* zijn ingedeeld, voor den tijd van *zes maanden*.

Dat bij opgemeld besluit tevens is bepaald, dat op den 1sten *Julij aanstaande* bij de onderscheidene korpsen, onder al de miliciens, uit de reserve in actieve dienst opgeroepen, eene loting zal plaats hebben, ten einde daarnaar te regelen wie hunner, bij het met verlof zenden der ligting tot zamenstelling van dat gedeelte der Nationale Militie, hetwelk den Koning voorbehouden is te doen zamenblijven, voor zoo veel de dienst der onderscheidene wapens zulks mogt vorderen, langer in werkelijke dienst zal moeten blijven, of wel later bijaldien dit noodzakelijk mogt zijn, weder onder de wapenen geroepen zal kunnen worden.

Ten einde niemand daaromtrent onwetendheid zal kunnen voorwenden, zal deze door aanplakking en door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 21 Maart 1859. D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

Van den 17 tot en met den 23 Maart 1859.

BEVALLEN: S. Melet, D. — Z. Boogers, geb. Christiaanse, D. — M. de Haay, Z. — E. van Putten, geb. de Haay, D. — E. Benning, geb. van Putten, Z. — J. S. Laman, geb. Overduin, Z. — M. v. Gelder, geb. Michels, D. levenl. — A. van Oyen, geb. van der Veer, Z. — W. F. L. C. M. van Leeuwen, geb. Keyzer, D. levenl. — J. van Kempen, Z. — J. C. Stadelman, Z. — A. C. Maleys, geb. Smit, Z. — C. Kris, geb. Meyer, D. — M. C. H. Sloos, D. — K. Maas, geb. Hartog, Z. — M. M. Kuiper, geb. Scheuer, Z. — H. C. den Bezemer, geb. van Beek, D. — G. Penseel, geb. van Welsen, D. — H. S. Eigeman, geb. Bouwmeester, D. — M. Biesot, D. — H. de Haan, geb. Keereweer, Z. — C. Swanenburg, geb. Pont, Z. — S. C. van der Hoeven, geb. van der Horst, Z. — H. Leewyn, geb. de Wever, Z.

GEHUWD: A. J. van Buuren, Jm. en P. Kassteel, Wede. — H. Neuteboom, Jm. en J. Stadelman, Jd. — D. Scheffer, Jm. en M. Berkeveld, Jd. — J. Fasseur, Jm. en J. C. van Polanen, Jd. — H. Tegelaar, Jm. en E. van Heusden, Jd. — M. A. A. Hoek, Wede. en J. C. A. Gaykema, Jd. — J. H. Roesteen, Jm. en M. Vermey, Jd.

OVERLEDEN: J. Friesema, 35 j. — P. C. Smit, 70 j. — Ma de Zwijger, 17 j. — J. de Vrind, 63 j. — A. W. Grönloh, D., 2 j. — A. D. Laterveer, D., 5 m. — A. Terdu, 19 j. — J. Omslee, Z., 5 j. en 3 m. — S. J. Klaassen, 28 j. — F. H. Olivier, Z., 1 j. en 8 m. — A. van der Linden, Z., 4 j. en 9 m. — C. Essing, geb. Henkes, 83 j. — C. Spierenburg, geb. den Hartogh, 79 j. — J. E. Wijtenburg, Z., 1 j. en 6 m. — G. A. Francken, 20 j.

238ste Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

3de Trekking. Nº. 18191 een prijs van ƒ 20,000. Nº. 14336 een prijs van ƒ 5,000.
4de » Geene.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: C. B. DUYSTER,
Weduwnaar van A. G. RIJK,
EN
LEYDEN, 24 Maart 1859. E. C. ZAALBERG.

Eenige kennisgeving.

De Ondergeteekende betuigt bij deze zijn welmeenenden dank, voor de bewijzen van belangstelling, ondervonden bij de bevalling zijner Echtgenoote.

F. STORHUYZEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden, bij het overlijden mijner geliefde Echtgenoote, betuig ik hierdoor, namens mij en mijne Kinderen, mijnen opregten dank.

LEIDEN, 24 Maart 1859. M. J. KROPFF.

OPVOEDING EN ONDERWIJS.

Ondergeteekende heeft de eer ter kennis van Ouders en Voogden te brengen, dat hij voornemens is met 4 April eerstkomende te dezer Stede zijne Dagschool voor Jongelieden uit den beschaafden stand te openen.

Prospectus voor Dag- en Kostscholieren op *franco* aanvrage te bekomen bij den Boekhandelaar P. ENGELS.

LEYDEN, 24 Maart 1859. C. A. HEINTZ.

ZOMERZORG.

Aan HH. Inteekenaren op de gewone jaarlijksche **ZOMER-CONCERTEN** door het **Muziekcorps der Grenadiers**, wordt bij deze kennis gegeven, dat de Lijst van Inteekening voor dit jaar, op dezelfde voorwaarden, Hun Ed. in tijds zal worden aangeboden.

Iemand van de P. G., eenige avonden 's weeks tot zijne beschikking hebbende, wenschte die te besteden aan eenig **Administratief werk.** Reflecteerenden gelieven zich *franco* te adresseeren onder Lett. **R. K.** bij GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren te *Leiden*.

Een eenig HEER vraagt tegen 1º. Mei 1859 eene bejaarde **Dienstmeid**, die een Burgerpot kan koken, met de Wasch omgaan, enz. Adres met *franco* Brieven bij Mej. de Wede. SMITS, Hoogewoerd bij de Kraaijerstraat.

OPENBARE VERKOOPING,

Op Woensdag den 6den April 1859, des avonds ten 7 ure, ten huize van J. VAN DER VOET, in het Logement *de Stad Rome*, te *Warmond*, van:

Vijf HUIZEN EN ERVEN, staande en gelegen te *Warmond*, verhuurd tot primo Mei 1860 in tien gedeelten, te zamen voor ƒ 350.80 in het jaar.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van den Notaris J. DE CRANE, te *Warmond*, alwaar in tijds de bewijzen van eigendom en de voorwaarden dezer verkooping ter lezing zullen liggen.

OPENBARE VERKOOPING,

Op Vrijdag den 8sten April 1859, des middags ten 12 ure, ten huize van F. FILIPPO, in het *Leidsche Wapen*, te *Leyderdorp*, van:

4 bunders, 60 roeden, 30 ellen extra best WEILAND, met zware Klei bezet, gelegen in den Zijllaan en Meijepolder, onder *Leyderdorp*, Kadaster, Sectie A. Nos. 616, 617 en 618.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1859, vrij van huur.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van den Notaris J. DE CRANE, te *Warmond*, alwaar in tijds de bewijzen van eigendom en de voorwaarden dezer verkooping ter lezing zullen liggen.

Bij P. N. VAN KAMPEN, te *Amsterdam*, ziet het licht:

MIJNE ZONDAGEN IN HET VEREENIGDE KONINGRIJK,

Gemeenzame Brieven uit Engeland, Wales en Schotland

DOOR

J. KNEPPELHOUT.

1ste Aflevering ƒ 0.40.

Dit werk zal in 10 à 12 afleveringen, gelijk aan deze eerste, nog in den loop van dit jaar worden uitgegeven, waarbij groote zullen gevoegd worden twee Platen, naar teekeningen uit de Reisportefeuille.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 23 Maart.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{1}{8}$	$63\frac{3}{8}$	$63\frac{1}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{11}{16}$	—
Dito dito	» 4	»	$97\frac{3}{4}$	98	$97\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$83\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$142\frac{1}{4}$	$142\frac{1}{2}$	$142\frac{1}{2}$
O. I. Leening	» 4	»	$97\frac{1}{2}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$51\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$	»	$30\frac{3}{8}$	$30\frac{7}{16}$	$30\frac{3}{8}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$44\frac{1}{2}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$40\frac{1}{2}$	$40\frac{1}{2}$	$40\frac{1}{2}$
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$45\frac{5}{16}$	$45\frac{3}{8}$	$45\frac{3}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{7}{8}$	104	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{1}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$89\frac{5}{8}$	—	—
Dito 1840	» 4	»	$85\frac{5}{16}$	$85\frac{1}{2}$	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$85\frac{5}{16}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$66\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl 500	ƒ	$155\frac{1}{2}$	$155\frac{3}{4}$	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$80\frac{1}{4}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	$56\frac{3}{4}$	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$64\frac{7}{8}$	$65\frac{11}{16}$	$65\frac{1}{2}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{7}{8}$	$77\frac{13}{16}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	34	$34\frac{1}{4}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	99	—	—
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$	»	$86\frac{1}{4}$	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5	»	$39\frac{1}{4}$	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{1}{4}$
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$	»	$17\frac{3}{4}$	$17\frac{7}{8}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$19\frac{15}{16}$	$20\frac{1}{8}$	$20\frac{1}{16}$
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. DRABBE.